

Referat: Arthur Conan Doyle, creatorul romanului politist modern

Dar adevaratul creator al romanului politist modern este Arthur Conan Doyle (1859-1930). al carui erou, Sherlock Holmes, cunoaste o tinere reascuta o data cu fiecare generatie de adolescenti.

Sherlock Holmes constituie simbolul omului de stiinta care, gratie mintii sale, reuseste - pe baza unor cunostinte din cele mai variate domenii - sa rezolve cazurile, adeseori neverosimile, fara a apela la informatori. Dar, pentru a intelege mai bine cine a fost Sherlock Holmes si care sunt metodele sale, sa-l prezentam mai intai pe creatorul sau, Arthur Conan Doyle. Atunci va fi mai usor sa ne explicam de ce acest personaj devenit legendar a facut o adevarata "scoala" si ca urmasii sai sunt oamenii de stiinta de astazi, care isi dedica viata descoperirii si combaterii criminalitatii.

Arthur Conan Doyle s-a nascut la Edimbourg, dintr-o familie de nobili saraciti. Copilaria si-a petrecut-o intr-un colegiu al calugarilor iezuiti, situat in apropiere de Preston. Revine la Edimbourg pentru a urma cursurile universitare, familia sa destinandu-l carierei de medic. in cursul studiilor, dupa cum avea sa marturiseasca mai tarziu, si-a intalnit viitoarele sale personaje. Pentru Sherlock Holmes, in special, prototipul a fost chirurgul spitalului din Edimbourg, Joseph Bel, cu care s-a identificat pana si fizic : "subtire, sec, nervos, cu nas puternic acvilin, fata acutita, ochi cenusii patrunzatori si umerii cazuti, mersul ciudat, vorbind cu o voce puternica si discordanta". Era chiar portretul lui Sherlock Holmes. in ceea ce priveste celalalt aspect, referitor la metodele acestuia, Conan Doyle recunoaste ca le-a imprumutat tot de la acest chirurg: " am utilizat sistemul sau incercand sa creez un detectiv stiintific, care sa rezolve problemele prin mijloace proprii si nu datorita greselilor criminalului"

Arthur Conan Doyle a fost nevoit sa se lanseze in literatura, ca scriitor, din cauza greutatilor materiale; banii castigati din practicarea medicinei au fost putini si numai cei castigati de pe urma publicarii scrierilor i-au permis sa traiasca si sa dobandeasca, cu timpul, o oarecare avere.

Era prin anul 1880 cand Doyle a visat sa creeze un tip de detectiv, dupa cum avea sa afirme mai tarziu in memoriile sale. "Eu ma simteam, scrie el, copt pentru un lucru mai mare, mai solid, mai putin stangaci. Gaboriau a exercitat asupra mea o atractie atat de mare si puternica, prin maniera sa de a tesa o drama, iar Dupin, magistrul politist al lui Edgar Poe, a fost unul dintre eroii mei favoriti in copilarie. "Ma obseda intrebarea ; eram oare capabil ca, alaturi de creatiile acestor autori, sa aduc personajul meu ? Ma gandeam la batranul meu profesor Joe Bel, cu fata de vultur, cu procedeele sale bizare, cu maniera sa putin excentrica de a nu-i scapa nici cele mai mici detalii. Pentru a crea un tip nou de politist, am cautat sa ma apropiu de o stiinta exacta printr-o metoda captivanta, care sa para in acelasi timp instructiva. Trebuia sa incerc sa creez acest personaj. Ma intrebam : ceea ce era posibil in via'a, nu as fi in masura, s-o fac verosimil in imaginatie? Era foarte bine sa pot atribui unui om toate resursele inteligentei. Ideea ma amuza ; insa cum voi numi personajul meu ? Refuzam usurinta cu care unii scriitori tratau problema, legand numele de

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

---

caracter. Holmes s-a numit mai intai Sheringiford Holmes inainte de a fi Sherlock Holmes. Nu putea sa povesteasca el insusi aventurile sale, el trebuia sa aiba un prieten apropiat, suficient de neutru si sters pentru a-l pune in lumina, sa-l asiste in ispravile sale si sa le povesteasca. si acestui om. fara stralucire. ii trebuia un nume cenusiu si linistit : Walson, i s-a parut ca ar corespunde cel mai bine. Acum aveam pe cei doi protagonisti". Ani inceput prin a scrie "Un studiu in rosu".

Fara s-o stie, Arthur Conan Doyle avea sa dea atunci lumii literare "cuplul politist" cel mai celebru, un cuplu de care avea sa se vorbeasca mult mai mult decat despre Lecoq al lui Gaboriau sau Dupin al lui Poe.

Lucrarea trebuia sa retina atentia, nu numai a amatorilor de romane ale genului, dar si a specialistilor din politie, J. D. Carr, biograful sau, remarca, pe buna dreptate, ca primele doua aventuri ale lui Sherlock Holmes au aparut inainte de publicarea lucrarii renumitului criminalist Hans Gross, a carui opera capitala "Criminal Investigation" nu a aparut decat in anul 1891. in aceasta lucrare, Gross nu indica decat o singura metoda pentru a releva urmele pasilor : aceea a "plasterului de Paris", folosita mai intai de Holmes. Este meritul lui Carr sa evidentieze avangardismul metodelor lui Sherlock Holmes pentru criminalistica, caruia i se puneau bazele stiintifice in acea vreme. Doctorul E. Locard, specialist in materie, preciza : "daca la laboratorul politiei lioneze ne-am preocupat de problema cercetarii si studierii prafului, aceasta se datoreaza ideilor continute in cartile lui Conan Doyle si Hans Gross".

Am mai adauga ca, oferind un exemplu politiei, Sherlock Holmes "a cerut anatomiei, chimiei, mineralogiei, fizicii elemente pentru reconstituirea circumstantelor si cauzelor unei crime, avind scopul de a descoperi in mod stiintific pe vinovat". in momentul in care Holmes intra in scena, doar Lombroso publicase in 1864 un studiu asupra tipului criminal, iar Bertillon facea cu antropometria primii pasi, dar nu publicase nimic pentru a-l inspira pe Conan Doyle.